

Met Vondel in een Fokker

'N VERDICHT STUKJE WERKELIJKHEID DOOR TEO DE WITTE

*„Wie nu een vogel worden wil
hij trekke pluimen aan,
vermijde stad en straatgeschil
en kieze ruimer baan.”*

VONDEL.

Het is leeg in de Nieuwe Kerk te Amsterdam. Traag valt er wat licht op de monumenten der landsgrooten.

Voorzichtig ben ik door het sleutelgat gekropen. Over de plavuizen klinken hol mijn stappen. 'n Wit marmeren vaas, op zwarten steen, waarlangs de guirlande, de onontbeerlijke, aan twee kanten afhangt.

Hic jacet Vondelius

Phoebo et musis amicus.

M'n knokel slaat op den kouden steen. 'n Beweging als van iemand die zich omgoot in z'n slaap.

Nog eens probeeren.

Weer hetzelfde geluid, maar nu driftiger. Plotseling gaat de sluitsteen omhoog.

„Ja!” Kort en vinnig.

„Is u meneer Vondel?” — „Wat zou dat?”

„Heeft u zin om stiekum 'n vliegtochtje te maken met de K.L.M.?”

De blik in de bliksemende oogen glanst plotseling op tot een blijden glimlach. In een wip gooit de dichter twee beenen buiten boord.

De stok, de breedgerande hoed, de cape we kunnen gaan.

„Waarlangs?” vraagt Vondel.

„Natuurlijk door het sleutelgat,” zeg ik, „anders heeft de koster in de gaten, dat u 'n snoepreisje gaat maken.”

Gaaf bereiken we den Dam. Alleen de groote hoed bleef achter. Vondel's witte lokken fladderden op den koelen ochtendwind.

„Had ik je fransche mutsje maar,” zegt de dichter lachend. „Hoe gaan we?”

„Naar het Leidsche Plein. We zullen de bus nemen. Om half twaalf vertrekt er één.”

„O, dan kunnen we rustig 'n wandeling maken.”

We buigen achter het paleis om en dwalen langs het Singel.

Plotseling blijft de oude man staan.

Hij leunt vermoeid tegen 'n jongen boom,

voor 'n oud geveltje. 'n Stoep van acht treden voert naar de renaissance-deur. De hoge ramen hebben kleine ruiten.

„Hier hebben ze me uitgedragen,” zegt hij eindelijk, als voor zichzelf. „Naar mijn rustplaats dat dacht ik tenminste.”

Ha, daar wist ik de oorzaak van z'n kregelige begroeting.

„Is het er dan niet stil, vader?” vroeg ik.

„Dat weet jij wel beter, jongen. Maar als je graag kopie wilt hebben, zeg dan maar, dat ik een perpetuum mobile ben geworden, vanwege de daverende nulliteiten, die er in dit „jubeljaar” over mij zijn gedebiteerd.

Wat blijft Amsterdam mooi, hè. Zie me dat zachte rood van die huizen eens. Je zou hier eeuwig kunnen blijven.”

In de autobus, kijkend naar een paartje, schoot plotseling vuur uit zijn oogen. Hij greep naar m'n mouw, maar kwam in z'n vaart in den molligen bovenarm van 'n ras-echte Amsterdamsche terecht en riep:

„Maar zie dit vroolijk paar elkandre nu

[kussen

en vrijen, mond aan mond.”

„Ik geloof, dat jij net zoo lief met dat meissie langs de sloot zou willen zitten, ouwe snoeperd,” zei de juffrouw half boos. „Maar haal me die smoesjes niet weer uit, want dan gooi ik je buiten.”

„Tenminste laat 'n straal van uw genade blijken

in deze strengheid en behouw uw recht geheel.”

smeekte Vondel, en hij voegde er aan toe:

„Wij dienen ons wat in te toomen.”

Zonder stoornis kwamen we op Schiphol. 'n Prachtige grijze Farman gleed over 't groen, toen Vondel's kousenbeenen het terrein betraden. Naast den jongen fotograaf in plus fours viel het haast niet op.

Op het kantoor maakten wij kennis met de heeren Thomson, stationschef, en piloot Te Roller. Vondel liet zich eerst behoorlijk inlichten. Hij zat spoedig in een serieus gesprek gewikkeld over remous, snelheid, windkracht. Nog immer de degelijke Hollander, 'n durver, maar eerst dan, als het

slagen zooal niet verzekerd, dan toch verantwoord waarschijnlijk is.

„Verzekeren, meneer?” vroeg 'n makelaar.

„Ja,” zei Vondel. Doch ik kwam tusschenbeide.

„Beste man,” zei ik, „we zijn in Holland en we staan op Schiphol.”

Doch Vondel stooft op:

„Wat raakt het iemands kroon

Dat ik voorzichtiglijk verzeker mijn persoon?”

„Je moet een gochemen Amsterdammer nooit teleurstellen,” zei hij vergoeilijkend. Kalm stapte hij naar de blinkende Fokker en zei:

„Gij snelle geesten, houdt nu stand met onzen wagen.”

Toen besteed hij met twee treden tegelijk 't trapje — schramde z'n schenen, waarop ik hem uit Maagden waarschuwend citeerde:

„Klim zacht vermoeide vorst, geef mij [uw rechterhand.

Nu zet U hier: dees trans heeft over [t platteland zijn uitzicht.”

De mecanicien wil de schroef al aanzetten, als er plotseling een hevig tumult weerklinkt.

Mijnheer Tax, de vriendelijke maar onverbiddelijke leider der passagiersvluchten, komt aangelopen.

Het hoofd van Te Roller verscheen boven de cockpit, terwijl dat van Vondel vergeefs trachtte erin te komen.

„Die ouwe heer wil naast me komen zitten,” schreeuwde de piloot.

„In de kajuit terug in de cabine!” roept Tax langs z'n hand.

„Ai, roeper wat bediedt dat blazen van den horen?” vraagt Vondel verwonderd.

„Mag niet van den minister”

„Wie kan van dit besluit de zin te zamen rapen.”

mompelt de ouwe man, die 'n hevig maar vergeefsch dispuut met de overheid begint en eindelijk in z'n stoel gaat zitten.

„Aan d'Amstel en aan 't IJ, daar doet [zich heerlijk open.

zij die als koningin, de kroon draagt [van Europe.”

mompelt Vondel als hij de mooie stad voor zich ziet.

Eindelijk schijnt hij uit z'n eerste betoovering los te komen, want 'k hoor hem fluisteren:

„Nu merk ik, 't is geen droom of [harsenschil'derij.”

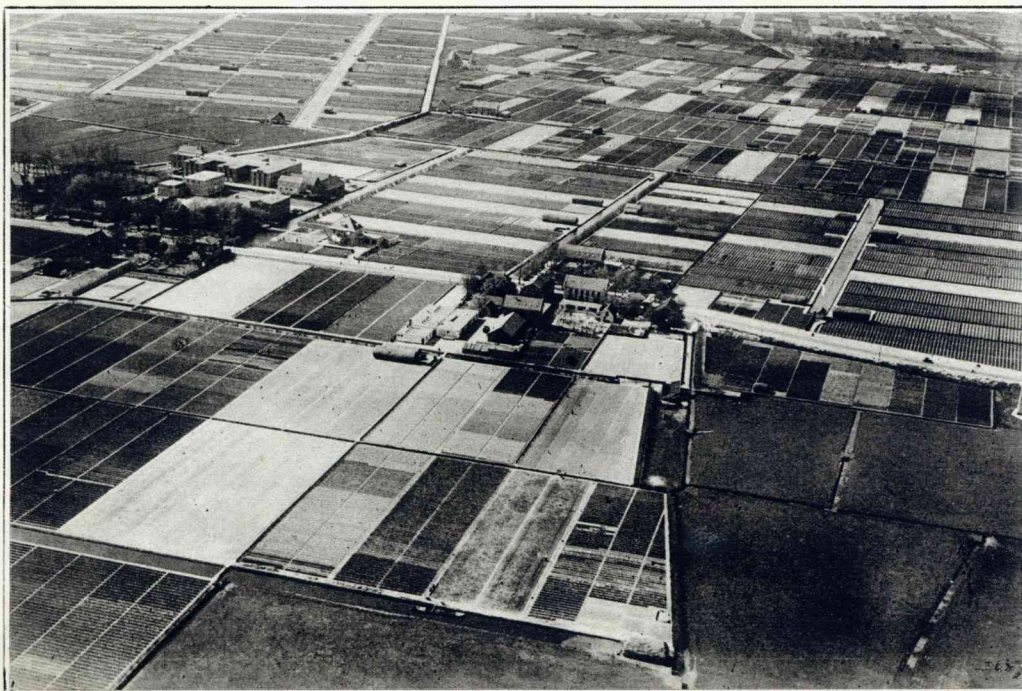
Z'n oogen zoeken het wonderwerk van Jacob van Kampen:

„Met zooveel steens er op, en zooveel [houts eronder.”

ze volgen de grachten naar vertrouwde patriciërshuizen, ze dwalen over het wijde water. Met een zachte zwenking koersten we naar Hillegom.

Omber lag het water tusschen groen. Wit de weg getrokken van punt naar punt. Daarlangs de hofsteden met groote, hoge schuren. Ze zijn zakelijk, nuchter bijna. Hebben niets van den vertrouwden vierkanten bouw in Limburg of Frankrijk.

Het is de zon eindelijk gelukt het grauwe

MET VONDEL IN EEN FOKKER. Boven Hillegom (luchtfoto K.L.M.).